

СВЕТОСАВСКА СВЕЧАНОСТ У ВОЈНИМ ШКОЛАМА

Војна гимназија и Средња стручна војна школа обележиле су 27. јануара школску славу Светог Саву у част утемељивача школства и првог српског архиепископа. Присуствовали су представници МО, Универзитета одбране и Војне академије, професори и ученици.

Након обреда резања славског колача, поводом данашњег празника, традиционално, приређена је Светосавска приредба, која је започела извођењем Химне Светом Сави, а уследио и пригодан културно-уметнички програм који су осмислили и извели ученици Војне гимназије и Средње стручне војне школе. (www.mod.gov.rs)

ГОДИШЊИЦА ПРВЕ СРПСКЕ ЕСКАДРИЛЕ

Навршило се 103 године од како је на Солунском фронту 17. јануара 1918. године формирана прва ескадриле српске војске попуњена искључиво српским официрима, подофицирима и војницима, названа "Прва српска ескадрила". Командир ескадриле био је капетан прве класе пилот Бранко Вукосављевић. Наиме, почетком 1918. године створени су услови за претварање мешовитих српско-француских ескадрила у српске јединице. Тако је 17. јануара српско-француска ескадрила "AP 521", која је тада била у Вертекопу, добила назив Прва српска ескадрила. Ескадрила је у саставу Аеропланске ескадре учествовала у пробоју Солунског фронта.

РЕФЕРИСАЊЕ ВРХОВНОМ КОМАНДАНТУ

Редовно годишње реферисање о резултатима анализе стања, оперативних и функционалних способности Војске Србије за 2020. годину одржано је 28. јануара 2021. године у Дому Гарде у Топчидеру. Присуствовали су председник Републике и ВК ВС Александар Вучић, министар одбране, начелник ГШ ВС и најодговорније старешине Министарства одбране и Војске Србије. Председник Вучић, након реферисања, истакао је да је Војска Србије уложила у претходној години много труда, енергије и тешког рада, нарочито због пандемије корона вируса. (www.mod.gov.rs)

СЕЋАЊЕ НА ЕДВАРДА РУСЈАНА

Навршило се 110 година од како је храбри Словенац, снажне јужнословенске оријентације, Едвард Русјан приказујући лет на свом авиону који је израдио уз помоћ Михаила Мерћепе, погинуо је испод зидина Доњег града Београдске тврђаве 9. јануара 1911. године. На месту погибије постављено је спомен обележје, а Едвард Русјан, прва ваздухопловна жртва на Балкану вечно почива на Новом гробљу у Београду, где му је подигнут споменик.

ОБУКА ПИЛОТА И ТЕХНИЧКОГ САСТАВА 98. вбр

На аеродрому „Морава“ и у ширем рејону Краљева у току је редовна летачка обука припадника 98. вбр на авионима типа „орао“ J-22 за потребе одржавања тренажа за летење у зимским условима. То је редовна обука пилота и техничког састава у реализацији задатака у условима када магла, смањена видљивост, једноличност терена, те подизање снежне завесе при слетању отежавају летење и реализацију задатака.

Паралелно са увежбавањем пилота врши се и обука техничког састава свих специјалности у ескадрили. Технички састав увежбава већ разрађене процедуре у случајевима ниских температура и током отежаних метеоролошких услова.

Авион „орао“ је ловац-бомбардер намењен за ваздухопловну ватрену подршку јединицама Копнене војске и дејство по циљевима на земљи. Налази се у наоружању 241. ловачко-бомбардерске авиацијске ескадриле. (www.mod.gov.rs, 26.01.2021. године)

САСТАНАК ПРЕДСЕДНИКА ВУЧИЋА СА КОМАНДАНТОМ К-де ЗДРУЖЕНИХ СНАГА НАТО-а

Председник Републике и врховни командант Војске Србије Александар Вучић примио је данас адмирала Роберта Бурка, команданта К-де здружених снага НАТО у Напуљу, са којим је разговарао о облицима сарадње са НАТО, у оквиру политике војне неутралности Србије. Састанку су присуствовали потпредседник Владе и министар одбране др Небојша Стефановић и начелник Генералштаба Војске Србије генерал Милан Мојсиловић.

Председник Вучић је истакао да је, осим што је Србија већ петнаест година члан програма НАТО „Партнерство за мир“, у протеклом периоду успостављен редован дијалог представника наше државе са званичницима политичких и војних структура алијансе, што је допринело јачању међусобног разумевања и узјамног поверења.

С обзиром на то да је К-да здружених снага НАТО у Напуљу надлежна за КФОР, председник Вучић је рекао да припадници те мисије имају важну улогу у одржавању мира и стабилности, као и у заштити Срба и других неалбанских заједница на Косову и Метохији. Председник Вучић је истакао и важност пројеката научно-технолошке сарадње, као и сарадње у другим областима, а посебно у области цивилне заштите и ванредних ситуација, у оквиру које смо 2018. године били домаћин највеће до сада организоване вежбе са око 2000 учесника из земаља чланица и партнера НАТО.

У разговору је истакнут значај учешћа припадника Војске Србије у међународним мисијама УН и ЕУ, чиме дају допринос миру и стабилности различитим деловима света.

ВАЗДУХОПЛОВНА ХРОНОЛОГИЈА

- **1. фебруара 1947. године**, на основу уговора са СССР-ом основано мешовито југословенско-совјетско предузеће за цивилни ваздушни транспорт „ЈУСТА“.

- **1. фебруара 1954. године**, започео пријем првих 10 хеликоптера С-51.

- **5/6. фебруара 1943. године**, преобуку на Спитфајеру обавио је наредник Александар Ценић, први југословенски пилот који је оперативно летео на Спитфајеру у 73. сквадрону РАФ-а.

- **7. фебруара 1926. године**, Министарство војске и морнарице, донело је одлуку да се у року од пет година набави преко 800 авиона, већином борбених. Обиман и амбициозан програм, који је Југословенско ваздухопловство увео међу најразвијеније у Европи, поверен је углавном домаћој ваздухопловној индустрији.

- **14. фебруар 1901. године**, Коста Милетић је ступио у Ваздухопловну официрску школу Руске империје у Русији у Волковом пољу код Санкт Петербурга.

- **14. фебруар 1912. године**, Службени војни лист Краљевине Србије бр.3, приказује цртеже ознака родова и служби, па и ознаке за униформе ваздухопловаца и припадника Голубије поште.

- **15. фебруара 1957. године**, основано је Одељење за историју и Музеј при КРВ у Земуну.

- **18. фебруара 1913. године**, у Београду је Краљ Србије Петар Први Карађорђевић прописао „Уредбу о саобраћају справама, које се крећу по ваздушном простору“, што је први закон о ваздушној пловидби код нас и један од првих у Европи и свету. Уредба је објављена у Службеном дневнику Краљевине Србије број 41. од 21. фебруара 1913. године.

- **20. фебруара 1913. године**, формиран је Приморски аероплански одред.

- **22. фебруара 1912. године**, Министарство војно Краљевине Србије расписало је конкурс за три официра и три подофицира за изучавање пилотаже у француским авијатичарским школама..

- **22. фебруара 1928. године**, у Краљевини Југославији је донет Закон о ваздушној пловидби.

- **22. фебруара 1946. године**, наредбом Начелника ГШ ЈНА, формирана је Главна управа цивилног ваздушног саобраћаја при Команди ратног ваздухопловства са задатком успостављања редовног ваздушног саобраћаја у Југославији.

- **29. фебруара 1924. године**, Краљевским указом број 8115 одређено је да се 2. август, Свети пророк Илија слави као ваздухопловна слава, а 1. април као дан ВТЗ. Данас је 2. август Дан рода авијације и авијатичарска слава.

ВАЗДУХОПЛОВНЕ ТРАДИЦИЈЕ И ИСТОРИЈА

ПЛАН ТЕЖИШНИХ ЗАДАТАКА УПВЛПС У 2021. ГОДИНИ

Редни број	ДАТУМ и ВРЕМЕ	АКТИВНОСТ - ДОГАЂАЈ	МЕСТО	НОСИЛАЦ	ПОТРЕБНА ПОМОЋ УТЦВ МО	НАПОМЕНА
1.	20. март 11.00 час	108 година година од погибје наредника Михаила Петровића код Скадра, 1913. године: - Полагање венаца;	Београд, Ново гробље,	УПВЛПС у сарадњи са ЗУ „Михаило Петровић“ из Влакче	Медији	Обележава се традиционално од 1992. године
2.	24. март 12.00 час	22 година сећања на жртве НАТО агресије: - Полагање венаца, - Историјски час, - Изложба.	Земун, Стражевица	МО, К-да РВ и ПВО УПВЛПС сарађује	Дом ваздухопловства Земун, Галерија „Икар“	Стална изложба „Сећање на ваздухопловне жртве“
3.	6. април 10.00 час	Шестоаприлски меморијал у Иригу: - Смотра ваздухопловног књижевног стваралашта, - Почаст пилотима Шестог ловачког пука.	Ириг - Српска читаоница, Манастир Крушедол	УПВЛПС у сарадњи са Општином Ириг, МО – УТЦВ, К-дом РВ и ПВО, 204. вбр	Превоз аутобусом; Земун-Ириг-Крушедол-Земун (30 људи)	Манифестација се одржава традиционално од 2016. године.
4.	6. април 12.00 час	80 годишњица Априлског рата: - Полагање венаца, - Историјски час.	Земун, Дунавски кеј Шајкаш - Вилово	МО, К-да РВ и ПВО, УПВЛПС сарађује	Медијска подршка Превоз до споменика Шајкаш - Вилово	Подршка града Београда и општине Тител
5.	16. април 11.00 час	Годишња конференција УПВЛПС поводом дана оснивања (1992. године)	Земун	УПВЛПС	Сала Дома ваздухопловства Земун	
6.	9. мај 11.00 час	76 година победе над фашизмом (1945. године)	Земун Београд	Програм МО. УПВЛПС	Према плану	
7.	14. јуни 10.00 час	137 годишњица рођења првог српског пилота наредника Михаила Петровића - Свечаност у селу Влакча – програм и полагање венца	Влакча	УПВЛПС у сарадњи са МО, УТЦВ и К-дом РВ и ПВО ЗУ „Михаило Петровић“ Влакча	Превоз аутобусом у Влакчу (30)	Традиционално се одржава од 2008. године
8.	21. септембар	147 година рођења провг српског ваздухопловца пуковника Косте Милетића: - историјски час - полагање венца на гроб Косте Милетића.	Земун Ново Гробље Београд	УПВЛПС у сарадњи са К-дом РВ и ПВО	Сала Дома ваздухопловства Земун,	Позвати представнике Општине Аранђеловац
9.	4. децембар	Дан војних ветерана – бораца Србије	Београд, Земун	МО УТЦВ, К-да РВ и ПВО	-	По плану МО - УТЦВ
10.	9. октобар до 29. новембар	77 година од формирања ваздухопловних пукова и дивизија НОВЈ 1944. године: - обилазак спомен обележја, историјски час, полагање венаца	Земун-Нови Сад-Рума, В. Радинци –Лађарак - Земун	УПВЛПС, УВВ, МО-УТЦВ, К-да РВ и ПВО	Превоз – аутобус (30) ради обилска историјских места	У сарадњи са СУБОР Србије
11.	24. децембар	Обележавање Дана РВ и ПВО: - историјски час, - укључивање у активности на нивоу вида.	Земун	УПВЛПС у сарадњи са МО-УТЦВ и К-дом РВ и ПВО	Дом ваздухопловства Земун	

Авион пао на кућу у Мичигену (САД)

Три особе су погинуле када је мали авион пао на кућу недалеко од Детроита, пренели су амерички медији 3. јануара 2021. године. Према информацијама локалног шерифа, погинули су пилот и два путника.

Нико од чланова петочлане породице која станује у кући на коју се авион срушио није повређен, али се објекат запалио. На срећу, само неколико тренутака раније изашли су из дневне собе на коју је авион пао.

Кућа се налази северно од аеродрома у округу Оукланд у савезној држави Мичиген, удаљеном око 40 километара од Детроита.

Истрага о узроку несреће је у току. (Извор: *SNN*, 3. јануар 2021. године)

Напад Израела и САД на иранску Револуционарну гарду

Најмање 50 особа је убијено у нападима израелске авијације на циљеве у Сирији, јављају медији у Израелу. Мето напада су биле базе иранске Револуционарне гарде и Хезболаха. Обавештајне податке за напад доставио Вашингтон. Израелски авиони бомбардовали су више од десет циљева у Сирији, који се повезују са иранском Револуционарном гардом и Хезболахом, јављају израелски медији.

У нападима на складишта оружја које је у Сирију допремљено из Ирана је, како пише Хаарец, убијено 57 особа.

Вече пре напада, о циљевима су у ресторану “Кафе Милано” у Вашингтону расправљали амерички државни секретар Мајк Помпео и шеф Мосада Јоси Коен”, јавља Тајмс оф Израел.

Према речима неименованог званичника америчке обавештајне службе, на мети напада била су складишта оружја дуж сиријско-иранске границе, која су наводно била део иранског нуклеарног програма. То је био четврти овакав напад израелске авијације у претходне две седмице.

Сиријска агенција САНА навела је да су бомбардовани циљеви у Бокамалу и Деир Езору на истоку Сирије. Извор: *PTC, SANA, TIMES OF ISRAEL*, 13. јануар 2021. године).

Модернизација фабрике где се производе авиони Су-57

Модернизација фабрике авиона Комсомољск на Амуру (КНААЗ), где се производе ловци пете генерације Су-57, биће завршена до 2024. године, рекао је директор предузећа Александар Пекарш.

„Према програму пренаоружавања за авионе пете генерације, сви планирани објекти требало би да буду пуштени у рад до 2024. године“, рекао је он у интервјуу за фабричке новине “Крылья Советов”, преноси ТВ Звезда. „Као део испуњења државног уговора за производњу авиона Су-57 до 2028. године, у погонима КНААЗ развија се серијска производња. Од 2021. године планирано је повећање темпа изградње крила за авионе пете генерације“, додао је.

Данас је, такође, први серијски ловац Су-57 распоређен на југу Русије. Раније је руска војска добила 10 авиона како би се извршила тестирања. Су-57 је руски вишенаменски перспективни ловац пете генерације, створен коришћењем стелт технологија. Способан је да се бори са било којим непријатељским ловцима, као и да уништава непријатељске копнене и површинске циљеве. (Извор: *восток.рс*, 21. ајнаур 2021. године)

Први серијски ловац Су-57 распоређен на југу Русије

Први серијски ловац пете генерације Су-57, пребачен је у један од ваздухопловних пукова Јужног војног округа (ЈВО), саопштила је влада Хабаровског региона.

“Пет мултифункционалних ловаца пете генерације Су-57 предаће ове године руским оружаним снагама Завод Комсомољски на Амуру (КНААЗ). Прва летелица је већ ушла у један од пукова ЈВО”, наводи се у саопштењу, преносе РИА Новости.

Према подацима регионалног Министарства индустрије, до краја 2024. године Ваздушно-космичке снаге Руске Федерације примиће 22 ловаца овог типа, а до 2028. године - 76.

Поред тога, за пробно деловање, руске ваздухопловне снаге претходно су добиле серију од десет авиона Су-57.

Уговор за производњу Су-57 потписан је личном наредбом председника Владимира Путина током форума Војска - 2018. Према речима директора КНААЗ-а Александра Пекарша, фабрика систематски опрема капацитете додатном опремом за монтажу за изградњу ловаца пете генерације.

Авион Су-57, који је развила компанија “Сухој”, најнапреднији је руски војни авион изграђен на потпуно новој платформи. То је пета генерација вишенаменских ловаца дизајнираних да уништавају све врсте непријатељских ваздушних, копнених и површинских циљева продирући у непријатељске системе ПВО. Први лет Су-57 одржан је у јануару 2010. године. (Извор: *восток.рс*, 21. јануар 2021. године)

Повећање куповине броја авиона Су-57

Министарство одбране Руске Федерације ради на питању повећања набавки ловаца пете генерације Су-57 за Ваздушно-космичке снаге, рекао је заменик министра Алексеј Криворучко.

Први серијски уговор о испоруци 76 авиона Су-57 потписан је на форуму “Армија 2000” прошлог лета. Прва летелица по овом уговору недавно је предата руским оружаним снагама.

„Већ радимо на мерама за даље повећање куповине авиона Су-57, чији ће резултати бити узети у обзир у новом државном програму наоружавања“, рекао је Криворучко.

Додао је и да се тренутно развија нови државни програм наоружања за 2024-2033, у оквиру којег ће се спроводити дугорочни планови за модернизацију наоружања руске војске.

Су-57 је руски вишенаменски перспективни ловац пете генерације, направљен коришћењем стелт технологија. Способан је да се бори са било којим авионом, као и да уништава копнене и површинске циљеве. Летелица је дизајнирана да замени тешки ловац Су-27. (Извор: *восток.рс*, 3. јануар 2021. године)

Лет стратешких бомбардера Ту-160 изнад вода Арктика

Лет је трајао преко 14 сати. ТВ “Звезда” је објавила снимак лета два стратешка бомбардера Ту-160 изнад неутралних вода Северног леденог океана, Белог и Баренцовог мора. Током лета, посаде Ту-160 су вежбале пуњење горива. Пилоти Стратешке авијације редовно лете изнад Арктика, северног Атлантика, Црног и Каспијског мора и Тихог океана. Сви летови се изводе у строгом складу са Међународним правилима ваздушног простора.

Бомбардер Ту-160 способан је да носи до 12 пројектила са нуклеарном бојевом главом. Домет ових ракета је до 3.500 км.

Ако је потребно, летелица је такође способна да се пробије кроз противракетну одбрану - променљива геометрија крила омогућава јој да прелети 13.950 км и постигне брзину до 2.200 km/h. Заједно са максималном висином од 21.765 метара, ово чини Ту-160 изузетно тешком метом. (Извор: *восток.рс*, 21. јануар 2021. године)

ISSN (Online) 2560-4708

Ваздухопловни билтен излази месечно у електронској форми. Намењен је члановима УПВЛПС, ваздухопловним ветеранима и љубитељима ваздухопловства. Уређење и припрема: Златомир Грујић и Милан Ракић. Е-пошта: zlgurjic@gmail.com, www.udruzenjepvls.org